

WP2

Aktivitāte ir daļa no Eiropas Sociālā fonda un valsts līdzfinansētā projekta *Studiju procesa digitalizācija* (Nr. 4.2.2.11/1/25/1/001). Tā mērķis ir ieviest mūsdienīgus koplietošanas risinājumus, kas nodrošinās elastīgu studiju procesu un cels Latvijas augstākās izglītības institūciju konkurētspēju. Projektu īsteno biedrība Augstākās izglītības un zinātnes informācijas tehnoloģijas koplietošanas pakalpojumu centrs sadarbībā ar zinātnes universitātēm: Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Rīgas Stradiņa universitāti un Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti.

4.2.2.11. Studiju procesa digitalizācija

DP2 – Informēto piekrišanu pārvaldība

Pareizi sagatavota informēta piekrišana kā pamats uzticamai studentu pētniecībai, dalībnieku tiesību aizsardzībai un pārvaldāmai personas datu apstrādei

RSU

LU

LBTU

4.2.2.11. Studiju procesa digitalizācija

Ministru kabineta noteikumi Nr. 315 → 18.2.4.

Personas datu izmantošanas piekrišanas pārvaldības sistēmas izveide studējošo pētījumu veikšanai, nodrošinot skaidru un pārredzamu informāciju par datu apstrādes procesiem, veicinot dalībnieku informētību.

WP2

Personas datu pārvaldība studējošo pētniecībā

IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS

RSU

LU

LBTU

Aktivitātes mērķis un risināmā problēma

MĒRĶIS

Ieviest drošu digitālu platformu pētījuma dalībnieku informētās piekrišanas formu pārvaldības sistēmu, kas nodrošina atbilstību normatīvajiem aktiem, ētikas normām, nodrošina personas datu aizsardzību un tajā pašā laikā atbilst pētniecības vajadzībām.

RISINĀMĀ PROBLĒMA

- Pētījumu dalībnieku informētās piekrišanas formu un pētniecības datu pārvaldība ne vienmēr atbilst normatīvo aktu prasībām, kas var radīt datu nelegitīmas apstrādes, nedrošas glabāšanas un datu noplūdes risku.
- Pētījuma iniciatori ne vienmēr ir informēti par normatīvo aktu prasībām personas un sensitīvo datu ievākšanai un uzglabāšanai.

Kas ir informēta piekrišana?

Vienkāršā formula: skaidra informācija + brīva izvēle + pierādāma darbība

«Cilvēku» valodā

Informēta piekrišana ir process, kurā persona brīvprātīgi piekrīt piedalīties pētījumā vai citā aktivitātē tikai pēc tam, kad viņai saprotami izstāstīts, kas notiks, kāpēc tas notiks un kas notiks ar viņas datiem.

Tā ir godīga saruna ar dalībnieku - vispirms informējam un skaidrojam, tad cilvēks izvērtē, un tikai pēc tam viņš piekrīt vai atsakās.

Piekrišana nav tikai dokuments. Tā ir cieņas, caurspīdīguma un uzticēšanās mehānisms starp iestādi, pētnieku, studentu un dalībnieku.

Juridiskā definīcija

Datu subjekta “piekrišana” ir jebkura brīvi sniegta, konkrēta, apzināta un viennozīmīga norāde uz datu subjekta vēlmēm, ar kuru viņš paziņojuma vai skaidri apstiprinošas darbības veidā sniedz piekrišanu savu personas datu apstrādei.

Datu regulas 4. panta 11) punkts

Studējošo pētniecības dalībnieku informētās piekrišanas pārvaldības sistēma ļauj vienā vietā sagatavot skaidru informāciju, fiksēt dalībnieka izvēli un nodrošināt pierādāmu piekrišanas pārvaldību.

Sistēmas vērtība: mazāk improvizācijas, vairāk vienotas prakses un pārskatāmas atbildības.

Kas dalībniekam jāzina pirms sniegt savu piekrišanu?

Informācijai jābūt īsai, saprotamai un pielāgotai auditorijai.

1. Mērķis

Kāpēc pētījums vai aktivitāte tiek veikta?

2. Darbības

Kas tieši būs jādara un cik ilgi?

3. Dati

Kādi dati tiks vākti un kam būs pieeja?

4. Riski/ieguvumi

Kādi ir iespējamie riski, neērtības un ieguvumi?

5. Tiesības

Tiesības atteikties, jautāt, piekļūt datiem, atsaukt piekrišanu utt.

6. Termiņi

Cik ilgi dati tiks izmantoti un kā tie tiks dzēsti?

Ja kāds no šiem elementiem nav skaidrs, persona faktiski nepieņem informētu lēmumu - tā tikai paraksta neskaidru tekstu.

Sistēmas vērtība - veidnes, obligātie lauki un saskaņošanas plūsma palīdz nodrošināt, ka būtiskā informācija netiek aizmirsta.

Informēta piekrišana nav tikai medicīnas jautājums

Informēta piekrišana attiecas uz jebkuru pētījumu vai aktivitāti, kurā iesaistīts cilvēks vai viņa dati.

Cilvēktiesību stūrakmens

Informēta piekrišana ir viens no galvenajiem cilvēktiesību un ētikas stūrakmeņiem. Tā attiecas uz jebkuru pētījumu vai aktivitāti, kurā ir iesaistīta persona vai tiek izmantota identificējoša informācija par viņu.

Piemēram:

- Aptaujas
- Novērojumi
- Intervijas un fokusgrupas

Svarīgi atcerēties

Tas, ka dati tiek izmantoti studiju vai pētniecības vajadzībām, pats par sevi neatceļ pienākumu informēt dalībnieku, izvērtēt tiesisko pamatu un nodrošināt datu aizsardzību.

Kā sistēma sakārto procesu?

No "katrs dara pa savam" uz vienotu, pārskatāmu pieeju

PIRMS

Katrs dara pa savam: e-pasti, atsevišķi Excel faili, neskaidri statusi un izkaisīta atbildība par piekrišanas formu pārvaldību.

PĒC

Piekrišanas pārvaldības sistēma palīdz iestādei vienā vietā pārvaldīt formu versijas, statusus, atsaukumus, glabāšanas/dzēšanas termiņus, atbildīgās personas un auditācijas pierakstus.

Rezultāts → mazāk e-pastu, mazāk Excel failu, mazāk neskaidrību un vairāk pierādāmības.

Galvenā vērtība - sistēma pārvērš piekrišanu no haotiskas formalitātes par pārvaldāmu, drošu un saprotamu procesu.

Kāpēc piekrišanas pārvaldības sistēma ir praktisks risinājums?

Iestādei tas nozīmē vienotu kārtību un kontroli. **Studējošajiem** tas nozīmē mazāk administratīva haosa.

leguvums iestādei

- Vienota piekrišanu uzskaite
- Viegļāks audits un pierādāmība
- Mazāks reputācijas un datu aizsardzības risks
- Skaidras veidnes, versijas, statusi un atsaukšanas ceļš

leguvums studējošajiem

- Skaidras darbības un vienkāršāka saskaņošana
- Dalībnieks saprot savas tiesības
- Atsaukšana un statusi nav “pazuduši e-pastā”
- Sistēma nosaka, kas jāaizpilda un kā pierādīt piekrišanu

Sasniedzamie rezultāti SPD

I KĀRTA

leviesta pētījumu dalībnieku informētās
piekrišanas formu pārvaldības platforma

1 gab.

Pilot-institūcijās mācības studējošajiem
platformas lietošanā

lekciju materiāli

Informatīvā kampaņa un mācību moduļi
uzvedības maiņai un jauno lietotāju
sagatavošanai

2 video klipi

II KĀRTA

Turpinājums ieviešanai - pētījumu dalībnieku informētās
piekrišanas formu pārvaldības platforma

Informatīvā kampaņa platformas lietošanas
popularizēšanai

Mācības studējošajiem par platformas lietošanu

Ieguvumi, īstenojot aktivitātes

Piekrišanas pārvaldības platforma

- Digitalizēts un centralizēts pārvaldības process
- Pilnīga atbilstība VDAR un normatīvajiem aktiem
- Pārredzamība dalībniekiem par datu apstrādi

Mācības un kompetences

- Studējošie apgūst datu aizsardzības prasmes
- Vienota izpratne par datu drošību visās All
- Samazinās datu apstrādes pārkāpumu risks

Informatīvā kampaņa

- Ilgtspējīga uzvedības maiņa un pastāvīgs process
- Video materiāli jauno lietotāju patstāvīgai apmācībai

Stratēģiskie ieguvumi

- Visu All iesaiste jau no pirmās kārtas
- Starptautiskā pieredze (Aalto, Lēvene)
- Mērogojama un pielāgojama platforma II kārtā

Personas datu pārvaldība studējošo pētniecībā

MĒRĶIS

Ieviest drošu digitālu platformu pētījuma dalībnieku informētās piekrišanas formu pārvaldības sistēmu, kas atbilst normatīvajiem aktiem, ētikas normām un pētniecības vajadzībām.

RSU

LU

LBTU

I POSMA AKTIVITĀTES · MAIJS / JŪNIJS 2026

1

Procesu analīze

Iesaistīto universitāšu informētās piekrišanas procesu analīze un funkcionalitātes noteikšana.

2

Pieredzes apmaiņa

Tikšanās par pieredzes apmaiņu ar Aalto universitāti, Lēvenes universitāti un Arkades universitāti.

3

Mācību materiāli

Mācību satura un materiālu izstrāde par personas datu drošību un aizsardzību.

4

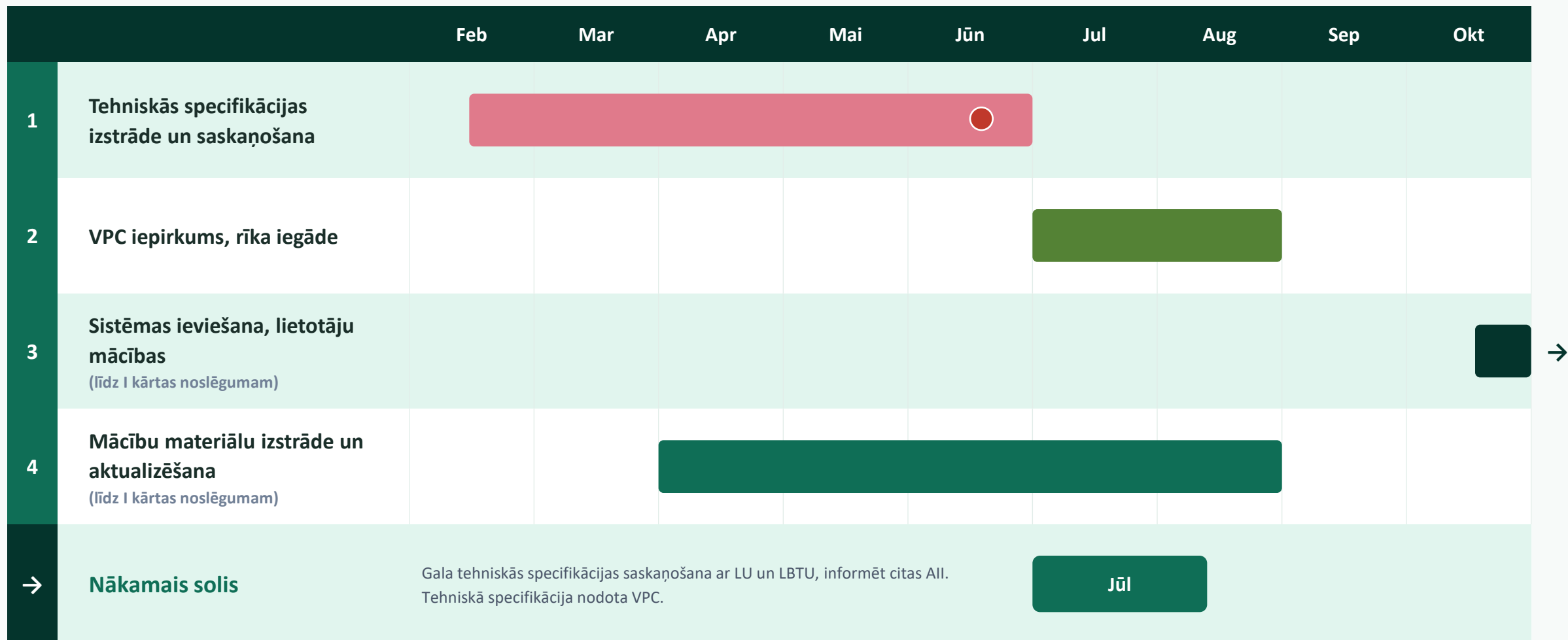

Tehniskā specifikācija

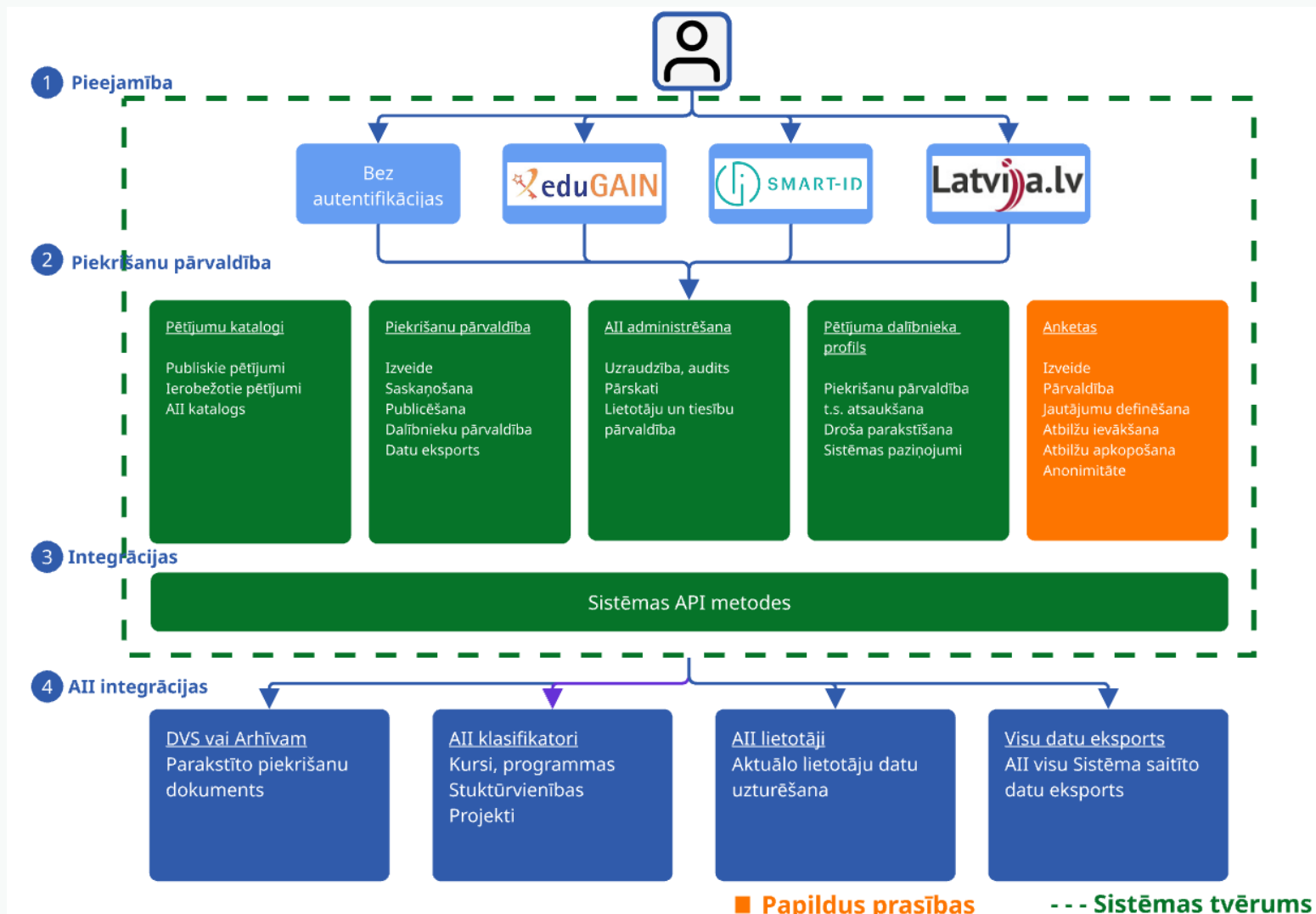
Balstoties uz funkcionalitātes prasībām tiek izstrādāta tehniskā specifikācija, ieskaitot sistēmu integrācijas analīzi. Iepirkumu izsludina VPC 2026. gada jūlijā.

28.04 – 19.07

Aktivitātes un laika grafiks 2026 (nav nobīdes plānā)

Pētījuma dalībnieku informētās piekrišanas pārvaldības sistēmas tvērums

ATKLĀTS JAUTĀJUMS

VAI ZINĀM, **CIK DAUDZ** PĒTĪJUMA DALĪBNIĒKU INFORMĒTO PIEKRIŠANU IR AII?

Pirms ieviešam sistēmu, jāsaprot reālais apjoms - **nepieciešama kritiskā masa**,
lai ieguldījums sistēmā būtu pamatots

Sadarbība ar visām AI

All tiek iesaistītas jau I posmā

Visas AI tiek iesaistītas I posmā, lai informētu par sasniedzamajiem rezultātiem un nodrošinātu vienotu pieeju personas datu pārvaldībai studējošo pētniecībā.

Visas funkcionalitātes prasības ir apzinātas

Procesu analīzes rezultātā ir apkopotas visas nepieciešamās funkcionalitātes prasības platformai.

Ja nepieciešamas individuālas tikšanās, lūdzu, dodiet ziņu!

Justīne Krūmiņa · justine.krumina@rsu.lv

Dalība Apaļā galda sanāksmē

2. Jūlijs 2026, 10:00 - 14:00

Aktivitātes veids: Pasākums

Pamatojums:

Projekta “Studiju procesa digitalizācija” Apaļā galda sanāksme, LU Dabas mājā, Rīgā, lai apspriestu All iesaisti projekta 1. kārtā un koplietošanas risinājumu izvēli 2. kārtai.

Aktivitātes mērķgrupa:

Projekta partneru un citu All pārstāvji pēc individuāla uzaicinājuma. Plānotais dalībnieku skaits: viens pārstāvis no katras All.

Pasākuma formāts: klātienē LU Dabas mājā – Jelgavas iela 1, 107. auditorija “Sinistrum”

Sagaidāmais rezultāts:

Vienota izpratne par projekta posmiem, koplietošanas risinājumu izvēli un turpmākajiem sadarbības soļiem. Dalībnieki iepazīstas ar citu All skatījumu, piedalās diskusijā un vienojas par iesaisti darba p

Screenshot

2. Jūlijs 2026

Laiks:

10:00 - 14:00

Notikums Tags:

PUBLISKS PASĀKUMS

Organizators

Augstākās izglītības un zinātnes informācijas tehnoloģijas koplietošanas pakalpojumu centrs

Vieta

Latvijas Universitāte (Dabas māja)
Jelgavas iela 1
Rīga, LV-1004 Latvia

